

-DEMOKARSİDEN FAŞİZME-

Kapitalizmin merkez kapitalist ülkelerde “refah devleti” görünümünü veren, ikinci paylaşım savaşının yıkıntıları üzerine inşa edilen sermayenin reel yatırım alanlarına yönelerek Pazar alanları bulduğu, ekonomik büyümenin kitlesel refahla at başı gittiği ve “kapitalizmin altın çağı” denilen 1960-1975 yıllarını kapsayan bu dönemin yıldızı çabuk sönmüştür. 1980 yılların başında kapitalizmin yapısal musibeti bunalımların uç verdiği ve krizlerin kapıda görünmeye başladığı yıllardır. Bu yıllar, sıçrama yapacak birikimi sağlayan küresel kapitalizmin “Neo liberalizm” adı altında saldırıya başladığı dönemin de başlangıç yıllarıdır. Kapitalizmin beşiği İngiltere’de “monetarizm” olarak adlandırılan spekülasyon sermayenin para politikalarının topluma dayatıldığı yıllardır. Monetarist politika kamu harcamalarının kısılması, çalışanların ücretlerinin düşürülmesi, istihdam alanlarının daralması sonucu işsizliğin artması olarak kendini gösterirken, silah sanayine yapılan olağanüstü yatırımlar, harcamalarla militarizmin güçlendirilebilmesi topluma “güvenlik” gerekçesi olarak dayatılmıştır. İngiltere’de Margaret Teatcher ile başlayan “sıkı para politikası” ABD de karşılığını bulmuştur. Kapitalist dünyanın bu iki devinin uygulaması, kapitalizmin sistematik uygulaması olarak, nüans farklılıkları ile sistemin ana politikası olarak kapitalist dünyanın bütününde uygulanmaya başlamıştır. Küresel kapitalizmin hızlı, birikimli ve biraz da şaşırtıcı şekilde uygulama alanı bulduğu 1980 ve devamı olan yıllardır. Merkez kapitalist ülkeler, ulusal kökenli tekeller sermayenin kurumsallığı üzerinden neo liberalizm adını verdikleri küresel kapitalizmin uygulamaları için az çok uygun zemine sahiptirler, zeminin sistem açısından yeniden düzenlenmesini gerektiren alanlarını da iç politikayı “kemer sıkma” ve “güvenlik önlemleri” adı altında muhalif güçleri sindirme ve yasal düzenlemeyi de otoriter yönetim anlayışına göre kotararak geçiş aşamasını nispeten sorunsuz atlatmışlardır. Bu dönem İngiltere’de Margaret Teatcher ve ABD de Ronald Reagan yönetimlerinin ülke dışında savaş çıkırtkanlığı, iç politikada ilerici güçleri sindirme politikasını temel politika olarak belirledikleri hatırlardadır.

Ancak, kapitalizmin iç dinamikleriyle gelişmediği, dışardan “ithal malı” olarak girdiği ve çarpık yapısıyla geri bıraktırmış ülkelerde küresel kapitalizmin inşası, merkez kapitalist ülkeler kadar sorunsuz olmayacaktır. Tekeller kapitalizmin sömürgeci politikalarının bekçileri olarak iktidara taşıdıkları Latin Amerika ülkelerinde askeri faşist diktatörlükler eliyle ülkeler küresel kapitalizmin inşası için uygun alanlar haline getirilirken, Ortadoğu ve Güney Asya ülkelerinde ilk adımlar sağ iktidarlara attırılmış, ancak sağ iktidarların parlamenter ya da başkanlık sistemleriyle mevcut statükonun içinde kalarak sorunun çözümü mümkün olmamıştır. Türkiye’de 24 Ocak kararları Süleyman Demirelin AP iktidarı eliyle yürürlüğe konmuş, bu kararların uygulanması için mevcut yasal statüko aşılamamıştır. Bu düzenlemenin yapılabilmesi için küresel sermayenin faşizmden başka seçeneği yoktu. Sömürünün küresel sermayenin ittifaklarının elinde toplanması, sömürden pay alan egemen sınıfların diğer katmanlarının tasfiye edilmesi, 24 Ocak kararlarına

karşı en etkili direnişi göstereceği düşünülen devrimci hareketlerin etkisizleştirilmesi, işçi sınıfının ekonomik ve politik örgütlerinin dağıtılması ve bütün ilerici güçlerin hareket alanlarının ortadan kaldırılması sağlanmadan ülkenin küresel sermayenin sömürsüne açılmasının programı olan 24 Ocak kararlarının uygulanması olanağı yoktur. Bu nedenle 12 Eylül Faşizmi küresel sermayenin çok işlevli, uzun vadeli bir programdır ve programın uygulama alanına konulmasıyla ülke, yargıdan basına, eğitimden kültüre, ekonomiden siyasete geleneksel yapıların dağıtılarak küresel sermayenin işleyişine uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır. Şöyle bir itiraz yerinde değildir: “Ama, 12 Eylülden önce askeri güç tarafından gerçekleştirilen 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971 askeri darbeleri de bu ülkede gerçekleşmiştir. Bu darbelerin 12 Eylül darbesiyle benzer ya da ilişkili bir yanları yok mudur?. Kestirmeden söyleyelim ki yoktur. 12 Mart askeri faşist darbesiyle 12 Eylül askeri faşist darbesinin örtüşen yanı, egemen sınıfların yükselen ve kitleselleşen devrimci hareketleri, işçi sınıfın mücadelesini bastırmadaki karşı devrimci girişimidir. Ancak, 12 Mart askeri darbesinin endişesi, darbenin generallerinden birisinin ifadesiyle “sosyal uyanışın ekonomik gelişmeyi aştığı”dır, yani ilerici kitlesel hareketlerin siyasal iktidarı tehdit eder boyuta ulaştığı ve bunun bastırılması gerektiğidir. Yani bir anlamda –dış emperyalist güçlerin etkisi unutulmamakla- darbenin ivmesi içseldir, iç egemen güçlerin devrimci hareketlerden ürkmesidir. Oysa 12 Eylül askeri faşist darbesinin etken dinamiği küresel kapitalizmdir, yani dışsal faktördür. 12 Mart askeri faşist darbesinin amacı asıl olarak devrimci hareketlerin bastırılması, sınıf hareketinin öncülerinin ortadan kaldırılması, militan kesimlerin etkisizleştirilmesiyle sınırlıdır. 12 Eylül faşizmi karşı devrimin uzun yıllara dayalı çok yönlü sistematik bir programdır. Hatta öyle ki, darbeyi gerçekleştiren komuta kademesinin bile bu programın böylesine detaylı ve uzun vadeli olduğu konusunda bir fikirlerinin olduğu bile düşünülemez. Uşaklar efendilerinin sadece söylediklerini yaparlar, yaptıkları işin amaçları konusunda bilgi sahibi olmazlar. Efendileri söyler, uşaklar yapar. 12 Eylül faşizminin fiili gerçekleştircilerinin bu programın çok yönlülüğü konusunda bilgi birikimine sahip olmaları da düşünülemez. Nitekim 12 Mart faşizmi devrimci hareketin öncülerini fiziken öldürerek, idam ederek ortadan kaldırmıştır, ancak darbe tarihini takiben üç-beş yıl içinde devrimci hareketin daha kitlesel olarak gelişip serpilmesine engel olamamıştır. 12 Mart sonrası CHP nin ilerici kesimlerin desteği ile iktidar olması, sınıf hareketinin yaygın grevleri, öğrenci hareketinin boykot ve işgal hareketleri darbe sonrasındaki üç beş yıl içinde gerçekleşmiştir. Oysa 12 Eylül faşizminin yapısal değişikliği farklı siyasi partiler eliyle o günden bu güne bu programın üstelik geliştirilerek uygulanmasının adıdır. Devrimci hareketin şaşkınlığının ve bir türlü etkin toplumsal bir güç olarak 12 Eylül faşizminin bu çok yönlü karşı devrimci programını anlayamamasıdır. Öyle ki uygulanması 12 Eylül faşizminin gerçekleştirilmesinin asıl sebebi olan 24 Ocak kararlarının mimarı Özalın kendisi bizzat devrimci hareket içinden gelenlerin de yer aldığı kendilerine liberal yaftası takanlarca “asrın lideri” ilan edilirken, ANAP ın küresel sermayenin zemin bulmasına, ülkeye yerleşmesine yönelik kararlarının uygulanmasını amaçlayan 24 Ocak kararlarının ekonomi programı “alkışlanacak reform” olarak ilan edilmiştir. Bu kesimlerin sayesinde de faşizmin uygulamaları sonucu siyaseten kitlelerden tecrit olması gereken iktidar, üç kuruş maaş artışlarıyla sınıf bilinçsiz kitlelerin ağzına bir parmak bal çalarak kitle desteğini arkasına almış, kitleleri siyasetine yedekleyerek yüksek oy oranlarıyla iktidar olmuştur. Bu dönem ironik şekilde Türkiye’nin “küresel güç” olduğu dönem olarak adlandırılmaktan da geri durulmamıştır. Oysa Özal döneminin karakteristik özelliği, ülkenin bütün kapılarının ardına kadar küresel sermayenin işgaline açıldığı, “özelleştirme” adı altında kamu mallarının yağmalandığı, alt ve orta sınıfların elindeki parasal değerlerin, spekülatif para piyasasının teşvik edilerek, körüklenerek, kısaca her yol mubah sayılarak bankerler ve bankalar eliyle küresel

sermayenin eline geçtiği dönemdir. Özal dönemini takip eden DYP-Refah Partisi iktidar dönemi 12 Eylül faşizminin programının şaşmaz şekilde uygulandığı, şovenizmin tavan yaptığı, faili meçhullerin korkutucu boyutlara ulaştığı bir dönemdir. Uç veren işaret ise her iki iktidar döneminin de yine 12 Eylül faşizminin uzun vadeli programı olan siyasal İslamın ülkede iktidar olmasının önünü açmalarıdır. Bu dönem Mevcut statükonun “mızmızlanmasına” bile tahammül edemeyen siyasal İslamcılarının, “mağduriyet” adı altında başvurdukları olmadık takiiyyelerinin bile kendilerini “liberal, aydın” olarak tanımlayan, bugünün “aldatılmışlar kuyruğunda kendilerine yer arayan” şaşkın ördeklerin görülmemiş destekleriyle iktidara hazırlıklı olduklarını kapitalist merkezlere ispat ve bu merkezlerden icazet aldıkları dönemdir. Yani 12 Eylül faşizmi devam etmektedir ve başka türlü olması da beklenemez.